

УДК 330.332.2
DOI: 10.31733/15-03-2024/2/252-254

Інеса МІХНО
доцент кафедри бізнес-аналітики
та цифрової економіки
Національного авіаційного
університету,
кандидат економічних наук

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВОСТІ НА ШВИДКІСТЬ ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Оцінкою якості життя населення стають і демографічні показники, на які має вплив екологічна складова, що є основою трудового потенціалу країни, тому дані показники мають тісний зв'язок з іншими макроекономічними показниками. На сьогодні у світі розвиваються технології з мінімізацією негативного впливу на екосистему. Оскільки природне середовище тісно пов'язане з економічною системою, виникають фактори впливу, які змінюють результати виробничої діяльності країн на макрорівні, формуючи нову систему, що дістала назву «циркулярна економіка».

Оскільки Україна досі знаходиться на стадії війни, першочерговим є відновлення зруйнованих систем з урахуванням інновацій.

Для формування дієвих інструментів відбудови України та впровадження «зеленої економіки» будуть потрібні: системне формування законодавчої бази, модифікація ринкових і правових механізмів, розробка ринкових стимулів та орієнтирів, укріплення міжнародного співробітництва, коригування споживчого попиту на екологічно безпечні товари та послуги, постійна підтримка держаних та бізнес-структур, відкритість і коректність аналітичних даних та інформованість суспільства щодо впровадження раціонального природокористування.

Потреби на швидке відновлення у 2023 році були оцінені Світовим банком в межах RDNA2 на суму 14,1 млрд доларів [1].

Основні напрями відновлення території України зазначено на рис. 1.

Напрями державної
політики при
відновленні
території України

- відновлення та реконструкція інфраструктури;
- модернізація закладів охорони здоров'я;
- відновлення соціальної інфраструктури;
- стабілізація макроекономічних показників;
- розвиток зеленої енергетики та ресурсозбереження;
- впровадження циркулярної економіки;
- відновлення системи освіти, розвиток неформальної освіти;
- цифровізація і зменшення рівня бюрократії та тіньового сектора економіки;
- зменшення ризиків та створення безпечного середовища
- підвищення інвестиційної активності;
- розвиток технологічного виробництва та сфери надання послуг;
- відновлення екосередовища, створення екопарків;
- поліпшення бізнес-середовища, сприяння інтелектуальному підприємництву;
- створення сприятливого психолого-емоційного клімату та людиноцентризму

Рис. 1. Основні напрями відновлення України в період відбудови територій після війни

З початком військових дій на території України змінились логістичні, виробничі та інші системи, що відобразилось на всіх аспектах управління бізнесом як основи створення національного доходу держави. Суспільні настрої можна відобразити за допомогою аналізу очікуваних змін інвестицій як основи для модернізації підприємств та їх ефективної діяльності.

Оскільки виробничі підприємства створюють план на наступний рік, виходячи з

наявної зовнішньої та внутрішньої ситуації, поточні настрої відображаються на опитуванні щодо подальшої діяльності підприємств в наступному році, що допомагає створити дорожню карту дієвих інструментів для стабілізації бізнес-середовища.

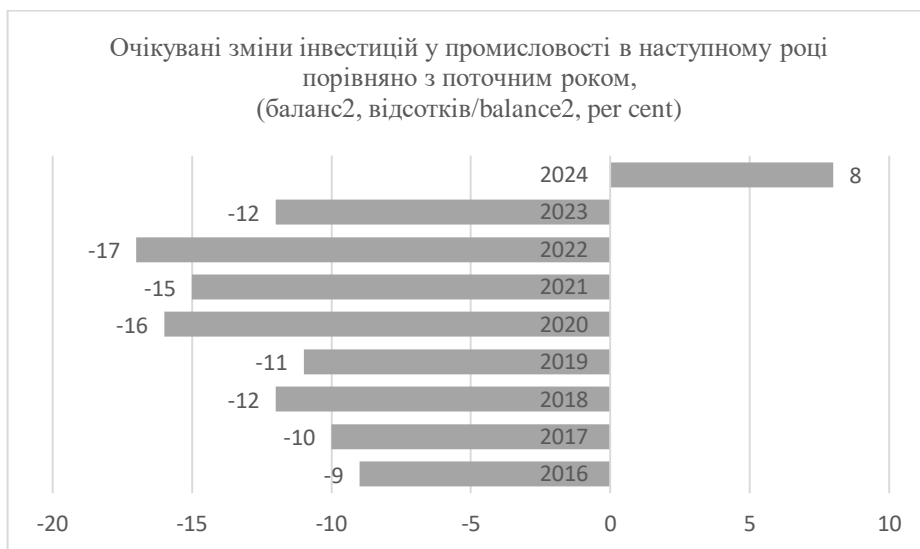

Рис. 2. Очікувані зміни інвестицій у промисловості в наступному році порівняно з поточним роком [2]

З рис. 2 можна зробити висновок, що після 2016 року очікувані зміни інвестицій у промисловості змінювались у від'ємному напрямі, тобто мали негативну тенденцію, тоді як, за даними Державного комітету статистики України, очікування від інвестиційної діяльності у 2024 році є позитивними, що говорить про очікування бізнесу іноземних інвестицій для відновлення території України, зміцнення міжнародної співпраці та очікування закінчення війни. Відновлення темпів виробництва та стабілізація валюти на міжнародному валютному ринку позитивно відобразились на тенденціях, що водночас сприяло покращенню показників оцінки подальшої виробничої діяльності. Однак спостерігається неоднорідність оцінки зміни інвестицій у промисловість залежно від діяльності, що говорить про необхідність створення додаткових інструментів для стабілізації бізнес-середовища.

Рис. 3. Фактори, що впливають на інвестиції у промисловості в наступному році, % [2]

З рис. 3 можна зробити висновок, що фінансові ресурси є основним фактором, який впливає на інвестиції у промисловість на всьому часовому ряді, проте у 2024 році спостерігається очікування впливу інших факторів на результат діяльності, оскільки українські підприємства відчувають високу залежність від зовнішніх впливів та політичної ситуації в країні. Спостерігається зменшення впливу технічних факторів на інвестиційну привабливість та зменшення залежності від попиту продукції, що говорить про диверсифікацію бізнесу власниками та розширення ринків збуту продукції на міжнародні ринки. Скорочення впливу попиту на інвестиційну активність у промисловості також говорить про орієнтацію підприємництва на іноземні інвестиції (грантові програми тощо), які розглядаються як допомога у відбудові промисловості незалежно від попиту на дану продукцію.

В свою чергу, необхідним є створення додаткових інструментів з боку держави для відновлення українських територій, які можуть збільшити податкові надходження та сприяти зміцненню бізнес-середовища, відновленню екосистеми за рахунок впровадження інновацій.

Виявлено позитивний вплив очікувань зміни інвестицій у промисловість в наступному році на впровадження екологічно-орієнтованих технологій та інновацій. Інвестиційна активність здатна підвищити швидкість відновлення територій України після війни та сприяти розподілу коштів з урахуванням міжнародних екологічних нормативів.

На даний час пріоритетним завданням держави залишається створення безпечної екосистеми, яка б сприяла швидкому відновленню територій та покращувала б психолого-емоційний стан громадян за рахунок позитивних очікувань і ефективної державної політики.

Відновлення екосистеми після війни в Україні має першочерговий характер для ефективної діяльності держави та збереження здорової нації. Виявлено позитивні тенденції у збереженні довкілля при впровадженні змін на підприємствах за наявності інвестицій у розвиток бізнесу. В свою чергу, підприємницькі очікування визначають настрої топ-менеджменту підприємств і створюють умови для модернізації. Підприємство в Україні у 2023 році змінило інвестиційні очікування щодо діяльності у 2024 році в бік їх позитивної оцінки, що говорить про тенденції до відновлення інвестиційної активності у промисловості. Сповільнення інфляції також позитивно відобразилось на очікуваннях, а наявна міжнародна інвестиційна підтримка створила формуванню позитивного клімату для впровадження змін і технологічної модернізації. Враховуючи наявні результати підприємницької діяльності, необхідним є створення освітніх державних програм та сприятливого клімату для впровадження «зелених» технологій і інноваційної реконструкції підприємств з метою покращення стану екосистеми в країні. Наявність сприятливого інвестиційного клімату є позитивним фактором для впровадження циркулярної економіки та участі в екологічних міжнародних програмах при наявності достатніх знань у менеджменту підприємств, які необхідно забезпечити за допомогою створення системи цифрових освітніх послуг та розширення інструментів отримання інформації.

-
1. Відбудова зруйнованого. *Урядовий портал*. URL : <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/priorytety-uriadu/vidbudova-zruinovanoho>.
  2. Державна служба статистики України. URL : <https://www.ukrstat.gov.ua>.